

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 2668

Warszawa, 22 grudnia 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o przeciwdziałaniu niewypłacalności osoby fizycznej oraz o upadłości konsumenckiej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Przemysława Gosiewskiego.

(-) Adam Bielan; (-) Tadeusz Cymański; (-) Andrzej Diakonow;
(-) Ludwik Dorn; (-) Jacek Falfus; (-) Szymon Giżyński; (-) Przemysław Gosiewski; (-) Wojciech Jasiński; (-) Marek Jurek; (-) Jarosław Kaczyński;
(-) Mariusz Kamiński; (-) Elżbieta Kruk; (-) Piotr Krzywicki; (-) Marek Kuchciński; (-) Marcin Libicki; (-) Adam Lipiński; (-) Andrzej Liss;
(-) Barbara Marianowska; (-) Tomasz Markowski; (-) Antoni Mężydło;
(-) Hanna Mierzejewska; (-) Marek Muszyński; (-) Maria Nowak;
(-) Ryszard Nowak; (-) Bolesław Piecha; (-) Jerzy Polaczek; (-) Paweł Poncyljusz; (-) Jacek Sauk; (-) Małgorzata Stryjska; (-) Marek Suski;
(-) Wojciech Szarama; (-) Aleksander Szczygło; (-) Bartłomiej Szrajber;
(-) Kazimierz Michał Ujazdowski; (-) Wiesław Walendziak; (-) Zbigniew Wassermann; (-) Elżbieta Więclawska-Sauk; (-) Artur Zawisza; (-) Jarosław Zieliński; (-) Zbigniew Ziobro.

USTAWA
o przeciwdziałaniu niewypłacalności osoby fizycznej
oraz o upadłości konsumenckiej

Ustawa
z dnia
o przeciwdziałaniu niewypłacalności osoby fizycznej oraz o upadłości
konsumenckiej

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady wspólnego dochodzenia roszczeń wierzycieli od niewypłacalnych dłużników będących konsumentami oraz skutki ogłoszenia upadłości konsumenckiej, a także zasady postępowania, mającego na celu zapobieżenie niewypłacalności osoby fizycznej.

2. Nikt nie może być narażony na uszczerbek lub zarzut z powodu poddania się postępowaniu, prowadzonemu na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 2. 1. Przepisy ustawy stosuje się do dłużników, będących osobami fizycznymi, które nie prowadzą we własnym imieniu działalności gospodarczej lub zawodowej, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 3, do:

- 1) wspólników osobowych spółek handlowych
- 2) wspólników spółki partnerskiej
- 3) wspólników spółki cywilnej
- 4) osób fizycznych, prowadzących we własnym imieniu gospodarstwo rolne.

3. Przepisy ustawy stosuje się także do dłużników, będących osobami fizycznymi, które prowadzą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową, albo pozostają wspólnikami spółek o jakich mowa w ust. 2 lub prowadzą gospodarstwo rolne, jeżeli długi związane bezpośrednio z prowadzeniem tej działalności, działalnością spółki lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego stanowią nie więcej niż 15 procent długów osoby fizycznej.

4. Przepisów ustawy nie stosuje się do osób fizycznych, które były przedsiębiorcami, jeżeli od dnia wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego lub faktycznego zaprzestania działalności gospodarczej nie zgłoszonej do takiego rejestru nie upłynął rok, albo gdy w terminie przewidzianym w odrębnej ustawie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości takiego dłużnika na podstawie innej ustawy, a od prawomocnego zakończenia postępowania o ogłoszenie upadłości nie upłynął rok.

Art. 3. Postępowanie uregulowane ustawą może być wszczęte tylko na wniosek osoby fizycznej, będącej dłużnikiem albo jej spadkobierców.

Art. 4. W razie śmierci dłużnika można ogłosić jego upadłość, jeżeli wniosek o ogłoszenie upadłości konsumenckiej został złożony w terminie roku od dnia jego śmierci.

Rozdział 2

Podstawy wszczęcia postępowania

Art. 5. 1. Upadłość konsumencką ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny.

2. Dłużnik jest niewypłacalny jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań, a wartość jego majątku określonego w art. 6 jest niższa niż wartość tych zobowiązań.

3. Dłużnik jest zagrożony niewypłacalnością, jeżeli dochód dłużnika z okresu sześciu miesięcy jest niższy niż wartość jego wymagalnych zobowiązań albo miesięczny dochód dłużnika przez okres co najmniej trzech miesięcy jest niższy niż wartość zobowiązań, które stają się wymagalne w każdym miesiącu, a przy zaistnieniu jednej z tych przesłanek wartość jego wymagalnych zobowiązań jest nie niższa niż trzy czwarte wartości jego majątku określonego w art.6.

4. W stosunku do dłużnika, który jest zagrożony niewypłacalnością może być wszczęte postępowanie zapobiegające niewypłacalności.

5. Upadłość dłużnika może być ogłoszona z możliwością zawarcia układu z wierzycielami albo obejmować likwidację majątku dłużnika.

6. Zawarcie układu pomiędzy dłużnikiem i jego wierzycielami może nastąpić, jeżeli godzą się na to wierzyciele, wobec których łączna wartość zobowiązań wynosi trzy czwarte wartości wszystkich zobowiązań dłużnika.

7. Nie można ogłosić upadłości dłużnika, w stosunku do którego wydano postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, chyba, że postępowanie upadłościowe zostało umorzone z powodu niewniesienia zaliczki na koszty postępowania.

8. W stosunku do dłużnika, wobec którego wydano postanowienie o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu, może być wydane jedynie postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, chyba, że postępowanie upadłościowe zostało umorzone z powodu niewniesienia zaliczki na koszty postępowania.

Art. 6. Przy ustalaniu wartości majątku dłużnika, pomniejsza się tą wartość o wartość przedmiotów i kwot, które nie podlegają egzekucji zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i innych ustaw.

Rozdział 3

Postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości konsumenckiej

Art. 7. 1. Sprawy o ogłoszenie upadłości konsumenckiej rozpoznaje Konsumenckie Kolegium Orzekające, właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika.

2. Konsumenckie Kolegium Orzekające działa przy Delegaturze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

2a. Konsumenckie Kolegia Orzekające powołuje Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

3. Konsumenckie Kolegium Orzekające orzeka w składzie trzyosobowym, składającym się z przewodniczącego oraz dwóch członków, z których jeden wyłaniany jest spośród osób wyznaczonych przez organizację konsumencką lub związek zawodowy, drugi zaś spośród osób wyznaczonych przez instytucję, ustawowo upoważnioną do przyjmowania depozytów, której oddział znajduje się najbliżej miejsca stałego zamieszkania dłużnika.

4. Przewodniczącym składu Kolegium może być osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych i korzystająca z pełni praw publicznych, nie karana, posiadająca wykształcenie wyższe prawnicze, która zdała egzamin sędziowski, prokuratorski, notarialny, adwokacki, lub radcowski albo posiada stopień naukowy doktora w zakresie nauk prawnych, wpisana na listę kandydatów na przewodniczących składów Kolegiów, prowadzoną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

5. W składzie Kolegium może uczestniczyć w charakterze Członka osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych i korzystająca z pełni praw publicznych, nie karana, posiadająca wykształcenie wyższe ekonomiczne, prawnicze lub administracyjne, wpisana na listę kandydatów na członków Kolegiów prowadzoną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Organizacje konsumenckie, związki zawodowe i instytucje ustawowo upoważnione do przyjmowania depozytów zgłaszają osoby, o których mowa w zdaniu pierwszym raz na dwa lata w terminie określonym przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

6. Na listę, o jakiej mowa w ust. 5 może być wpisana osoba, która zdała egzamin przeprowadzony przez Prezesa Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

7. Szczegółowe zasady organizacji Konsumenckich Kolegiów Orzekających oraz zasady wynagradzania przewodniczących i członków składów, a także przeprowadzenia egzaminu na członków Kolegiów określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

8. Obsługę administracyjną Konsumenckiego Kolegium Orzekającego zapewnia Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

9. Pomoc dłużnikowi przed wszczęciem postępowania o ogłoszenie upadłości konsumenckiej i w czasie jego trwania świadczą powiatowe ośrodki doradztwa finansowego i kredytowego.

10. Pełnienie funkcji powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego starosta powiatu w drodze konkursu może powierzyć organizacji pozarządowej, mającej niezbędne doświadczenie w zakresie doradztwa finansowego na rzecz konsumentów, albo która ze względu na kwalifikacje osób, sprawujących w jej imieniu doradztwo finansowe, daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków określonych w niniejszej ustawie.

11. Pomoc organizacyjną i obsługę administracyjną dla powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego zapewni starosta powiatowy.

Art. 8. 1. Wniosek o ogłoszenie upadłości konsumenckiej powinien zawierać:

- 1) imię, nazwisko i adres dłużnika;
- 2) wskazanie okoliczności, które uzasadniają wniosek i ich uprawdopodobnienie;
- 3) wykaz majątku dłużnika z określeniem przedmiotów i kwot o jakich mowa w art.6;
- 4) wykaz zobowiązań dłużnika, z zaznaczeniem zobowiązań wymagalnych i niewymagalnych i z podaniem tytułów, z jakich wierzytelności te wynikają oraz ustanowionych zabezpieczeń, a także ze wskazaniem imion i nazwisk lub nazw oraz adresów wierzycieli;
- 5) wykaz tytułów egzekucyjnych oraz tytułów wykonawczych przeciwko dłużnikowi
- 6) informację o postępowaniach sądowych lub administracyjnych, dotyczących majątku dłużnika
- 7) wskazanie czy wnosi o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu czy też o ogłoszenie upadłości, obejmującej likwidację jego majątku
- 8) ewentualne wskazanie zobowiązań i rozporządzeń, których dokonanie będzie konieczne w toku postępowania.

2. Do wniosku dłużnik winien załączyć dokumenty stwierdzające:

- 1) stan i wartość jego majątku,
- 2) istnienie, wysokość i terminy wymagalności zobowiązań,
- 3) ustanowienie zabezpieczeń.

3. Wraz z wnioskiem o ogłoszenie upadłości dłużnik jest obowiązany złożyć oświadczenie na piśmie co do prawdziwości i zupełności danych zawartych we wniosku

4. Jeżeli oświadczenie nie jest zgodne z prawdą, dłużnik ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną na skutek podania nieprawdziwych danych. Jeżeli niezgodność oświadczenia z prawdą wynika z winy dłużnika, postępowanie może zostać umorzone na każdym jego etapie, a dłużnik nie może wystąpić z wnioskiem o wszczęcie postępowania na podstawie niniejszej ustawy

przed upływem lat pięciu. Umorzenie postępowania z powodu niezgodności z prawdą oświadczenia niweczy wszystkie skutki postępowania.

5. Wniosek dłużnika podlega opłacie stałej w wysokości 500 złotych. Opłatę wnosi się bez wezwania za pośrednictwem powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego. Do wniosku należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty.

6. Wniosek dłużnika, który nie odpowiada wymogom określonym w ustawie lub nienależycie opłacony podlega zwrotowi bez wzywania o uzupełnienie lub opłacenie wniosku. Zwrot wniosku niweczy skutki jego złożenia.

7. W razie ogłoszenia upadłości dłużnik obowiązany jest wnieść zaliczkę na koszty postępowania w wysokości 3 % procent wartości zobowiązań dłużnika. Zaliczka nie może być jednak niższa niż jedna druga część najniższego miesięcznego wynagrodzenia ze stosunku pracy, ogłaszanego przez ministra właściwego do spraw pracy. Zaliczkę wnosi się za pośrednictwem powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego.

8. W przypadkach szczególnie uzasadnionych Konsumentkie Kolegium Orzekające może odroczyć uiszczenie zaliczki lub jej części do czasu przeprowadzenia likwidacji majątku dłużnika.

9. W przypadku jeżeli zaliczka nie zostanie wniesiona w terminie czternastu dni od daty doręczenia dłużnikowi postanowienia o ogłoszeniu upadłości, a Konsumentkie Kolegium Orzekające nie odroczy uiszczenia zaliczki, postępowanie o ogłoszeniu upadłości umarza się. Umorzenie postępowania z powodu niewniesienia zaliczki niweczy wszystkie skutki wszczętego postępowania, a wydane postanowienie o ogłoszeniu upadłości nie uprawomocnia się.

Art. 8. Pełnomocnikiem dłużnika w postępowaniu prowadzonym na podstawie niniejszej ustawy może być osoba fizyczna wyznaczona przez powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i kredytowego, posiadająca wyższe wykształcenie prawnicze lub ekonomiczne.

Art. 9. 1. Konsumentkie Kolegium Orzekające rozpoznaje sprawę na posiedzeniu niejawnym.

1a. Konsumentkie Kolegium Orzekające może jednak wyznaczyć rozprawę, jeżeli uzna to za konieczne.

2. Konsumentkie Kolegium Orzekające może przed ogłoszeniem upadłości wysłuchać dłużnika lub zażądać od niego złożenia wyjaśnień na piśmie, pod rygorem odpowiedzialności za złożenie fałszywych zeznań. Wyjaśnienia te są dowodem w sprawie.

3. Konsumentkie postępowanie upadłościowe toczy się według zasad określonych w Kodeksie postępowania cywilnego dla postępowania nieprocesowego, chyba, że ustawa stanowi inaczej.

Art. 10. 1. Na postanowienie o odmowie ogłoszenia upadłości, na postanowienie o odmowie ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu, na postanowienie o zatwierdzeniu planu spłaty lub zatwierdzeniu układu dłużnika z wierzycielami oraz na postanowienie o ukończeniu upadłości przysługuje skarga do sądu rejonowego, właściwego według miejsca zamieszkania dłużnika.

2. Na postanowienie o odmowie ogłoszenia upadłości oraz na postanowienie o odmowie ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu skarga przysługuje wyłącznie dłużnikowi.

Rozdział 4

Skutki złożenia wniosku i ogłoszenia upadłości konsumenckiej

Art. 11. 1. Od chwili złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości odsetki przeciwko dłużnikowi nie są naliczane.

2. Z chwilą złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości ulegają zawieszeniu postępowania egzekucyjne, toczące się przeciwko dłużnikowi, z wyjątkiem egzekucji należności alimentacyjnych i rent z tytułu wywołania uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

3. Od chwili złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnik nie ma prawa rozporządzać majątkiem, określonym w art. 6 i zaciągać zobowiązań, poza drobnymi, bieżącymi sprawami życia codziennego. Ograniczenie to nie dotyczy zobowiązań zaciąganych w celu ratowania życia i zdrowia dłużnika i osób, będących na jego utrzymaniu.

Art. 12. 1. Uwzględniając wniosek Konsumenckie Kolegium Orzekające wydaje postanowienie o ogłoszeniu upadłości w terminie nie późniejszym niż 60 dni od dnia złożenia wniosku.

1a. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1 Konsumenckie Kolegium Orzekające może określić czy postępowanie będzie prowadzone z możliwością zawarcia układu.

2. W przypadku jeżeli w terminie 2 miesięcy od daty sporządzenia projektu układu przez powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i kredytowego, wierzyciele reprezentujący trzy czwarte zobowiązań dłużnika nie wyrażą zgody na jego zawarcie, dłużnik może wystąpić o ogłoszenie upadłości bez takiej możliwości na podstawie tego samego wniosku.

Art. 13. 1. Ogłaszając upadłość dłużnika, Konsumenckie Kolegium Orzekające zleca powiatowemu ośrodkowi doradztwa finansowego i kredytowego, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika, sporządzenie projektu układu z wierzycielami albo planu spłaty.

2. W celu uzgodnienia układu z wierzycielami powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i kredytowego może zwołać zgromadzenie wierzycieli. Wierzyciele, którzy w terminie 30 dni od daty doręczenia im przez powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i kredytowego projektu układu nie zgłoszą do niego zastrzeżeń, będą uważani za zgadzających się na jego zawarcie.

3. Konsumenckie Kolegium Orzekające ogłaszając upadłość dłużnika, wyznacza zarządcę upadłości konsumenckiej.

4. O ogłoszeniu upadłości dłużnika ogłasza się w Informatycznym Rejestrze Upadłości Konsumenckiej. Rejestr Upadłości Konsumenckiej prowadzi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

At. 14 . 1. Z dniem ogłoszenia upadłości majątek upadłego, określony w art. 6, należący do niego w dniu ogłoszenia upadłości oraz nabyty w toku postępowania, z zastrzeżeniem przepisów poniższych, staje się masą upadłości, która służy zaspokojeniu wierzycieli upadłego.

2. Nie wchodzi do masy upadłości mieszkanie upadłego, to jest prawo własności lokalu mieszkalnego, udział w prawie własności takiego lokalu, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego lub udział w takim prawie, prawo najmu lub dzierżawy lokalu mieszkalnego albo inne prawo do korzystania z lokalu mieszkalnego, o powierzchni nie większej niż 10 m kw. na osobę, którą to powierzchnię oblicza się dla dłużnika i osób pozostających na jego utrzymaniu.

3. Jeżeli dłużnik posiada podlegający egzekucji tytuł prawny do lokalu mieszkalnego o większej powierzchni, ten tytuł prawny wchodzi do masy upadłości, zaś wyłączeniu z masy upadłości i zwrotowi na rzecz dłużnika podlega kwota niezbędna na nabycie tytułu prawnego tego samego rodzaju do lokalu o powierzchni minimalnej, określonej w ust. 2, położonego w tej samej miejscowości lub w promieniu 20 kilometrów od tej miejscowości.

4. Konsumenckie Kolegium Orzekające może orzec o wyłączeniu z masy upadłości tytułu dłużnika do większego lokalu, jeżeli jego wartość rynkowa nie przekracza średniej wartości tytułu do lokalu mieszkalnego o powierzchni określonej w ust. 2 w danej miejscowości lub koszty zbycia posiadanego przez dłużnika tytułu do lokalu i nabycia prawa własności lokalu mieszkalnego o powierzchni określonej w ust. 2 przekraczałyby wpływy ze sprzedaży posiadanego przez dłużnika tytułu do lokalu, albo jeżeli dłużnik jest osobą samotną i zamieszkuje w lokalu o powierzchni nie większej niż 20 m kw.

5. Nie wchodzi do masy upadłości prawa niezbywalne oraz prawa niepodlegające egzekucji.

Art. 15. 1. Upadły jest obowiązany udzielić organom tego postępowania wszelkich potrzebnych wyjaśnień, dotyczących swego majątku i przedłożyć wszelkie posiadane przez niego dokumenty.

Art. 16. 1. Ustalenia składu masy upadłości dokonuje zarządca upadłości konsumenckiej, przy udziale dłużnika.

2. Ustalenie składu masy upadłości następuje przez sporządzenie spisu inwentarza.

3. Wraz ze spisem inwentarza dokonuje się oszacowania majątku wchodzącego do masy upadłości.

4. Składniki mienia nie należące do majątku upadłego podlegają wyłączeniu z masy upadłości. W przypadku jeżeli zarządca upadłości konsumenckiej albo dłużnik, sprawujący zarząd masy upadłości przeczą prawu osoby, żądającej wyłączenia, uprawniony może żądać wyłączenia w drodze powództwa.

5. Powództwo o wyłączenie rozpoznaje sąd rejonowy właściwy miejscowo według miejsca zamieszkania upadłego. Powództwo o wyłączenie sąd rejonowy rozpoznaje w terminie jednego miesiąca.

6. W razie zbycia przez upadłego lub zarządcę przedmiotu podlegającego wyłączeniu, świadczenie otrzymane w zamian za ten przedmiot podlega zwrotowi na rzecz osoby, uprawnionej do tego przedmiotu.

Art. 17. 1. Jeżeli ogłoszono upadłość obejmującą likwidację majątku upadłego, upadły traci prawo zarządu oraz możliwość korzystania i rozporządzania mieniem, wchodzącym w skład masy upadłości.

2. Jeżeli ogłoszono upadłość z możliwością zawarcia układu, Konsumenckie Kolegium Orzekające może postanowić, że dłużnik sprawuje zarząd masy upadłości oraz określić zakres tego zarządu.

3. Jeżeli zarząd majątkiem stanowiącym masę upadłości sprawuje sam upadły, a Konsumenckie Kolegium Orzekające nie postanowił inaczej, dłużnik uprawniony jest do dokonywania czynności zwykłego zarządu. Na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu wymagana jest zgoda zarządcy upadłości konsumenckiej.

Art. 18. 1. Dla dłużnika, którego upadłość ogłoszono, zakłada się w najbliższym jego miejsca zamieszkania oddziale instytucji ustawowo upoważnionej do przyjmowania depozytów, wyłonionej w sposób określony w ust. 7, rachunek upadłości konsumenckiej. Postanowienie o ogłoszeniu upadłości konsumenckiej doręcza się także tej instytucji.

2. Na rachunek ten w terminie 7 dni od daty doręczenia mu postanowienia o ogłoszeniu upadłości dłużnik obowiązany jest wpłacić wszelkie środki pieniężne, które wchodzi w skład masy upadłości. Dłużnik i zarządca upadłości

konsumenckiej obowiązani są wpłacać na ten rachunek niezwłocznie wszelkie środki pieniężne wpływające do masy upadłości i pochodzące z likwidacji majątku dłużnika.

3. Z rachunku upadłości konsumenckiej pokrywane są wydatki, związane z prowadzeniem postępowania upadłościowego.

4. Na podstawie zatwierdzonego układu dłużnika z wierzycielami lub planu spłaty instytucja, prowadząca rachunek upadłości konsumenckiej, w miarę napływu środków na ten rachunek, na zlecenie zarządcy upadłości konsumenckiej, dokonuje stosunkowego zaspokajania wierzycieli. Stosunek zaspokajania poszczególnych wierzytelności określa odpowiednio układ dłużnika z wierzycielami lub plan spłaty. Postanowienie o zatwierdzeniu planu spłaty lub protokół zgromadzenia wierzycieli, zatwierdzającego układ doręcza się instytucji, która prowadzi rachunek upadłości konsumenckiej.

5. Środki zgromadzenia na rachunku upadłości konsumenckiej nie podlegają egzekucji, z wyjątkiem egzekucji świadczeń, określonych w art. 11 ust. 2.

6. Innych wypłat z tego rachunku prowadząca go instytucja może dokonywać tylko na zlecenie zarządcy upadłości konsumenckiej.

7. Wyboru instytucji, która będzie prowadziła rachunki upadłości konsumenckiej dokonywać będzie Dyrektor Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dla obszaru Delegatury, w trybie przetargu, prowadzonego na zasadach określonych w ustawie o zamówieniach publicznych, biorąc pod uwagę wysokość oprocentowania środków pieniężnych gromadzonych na rachunku oraz liczbę punktów obsługi klienta instytucji ustawowo upoważnionej do przyjmowania depozytów na obszarze działania Delegatury.

8. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi jednolite procedury prowadzenia rachunku upadłości konsumenckiej oraz rachunku naprawczego, o którym mowa w ust. 7, a także minimalny poziom jego oprocentowania oraz maksymalny poziom opłat związanych z tym rachunkiem, mając na względzie ochronę interesów upadłego i jego wierzycieli.

Art.19.1. Odsetki od wierzytelności należnych od upadłego nie będą naliczane od daty złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

2. Potrącenie wzajemnych wierzytelności pomiędzy upadłym i wierzycielem nie jest dopuszczalne jeżeli wierzyciel stał się dłużnikiem upadłego po dniu ogłoszenia upadłości lub po tym dniu nabył wierzytelność wobec upadłego.

3. Wierzyciel składa oświadczenie o skorzystaniu z potrącenia nie później niż w terminie 7 dni od daty otrzymania listy wierzytelności.

Art. 20. 1. Postanowienia umów, zawartych przez upadłego, uzależniające jakiegokolwiek skutki prawne od ogłoszenia upadłości są nieważne.

2. Nieważne są postanowienia umów, zawartych przez upadłego, które uprzywilejowują wierzyciela na wypadek ogłoszenia upadłości.

Rozdział 5

Skutki ogłoszenia upadłości zmierzającej do likwidacji majątku upadłego

Art. 21. 1. Zobowiązania pieniężne upadłego, których termin płatności jeszcze nie nastąpił, stają się wymagalne z dniem ogłoszenia upadłości.

2. Zobowiązania majątkowe niepieniężne zmieniają się z dniem ogłoszenia upadłości na pieniężne i z tym dniem stają się płatne, choćby termin ich wykonania jeszcze nie nastąpił, z wyjątkiem tych zobowiązań, których wykonanie zależy od osobistych właściwości i umiejętności upadłego.

Art. 22. Wszystkie oświadczenia woli, złożone przez upadłego, które nie wywołały skutków do dnia ogłoszenia upadłości, przestają z tym dniem wiązać masę upadłości.

Art. 23. 1. Jeżeli na podstawie zawartej przez upadłego umowy o korzystanie z rzeczy, rzecz ta nie była jeszcze uprawnionemu wydana, umowa taka wygasa.

2. Jeżeli na podstawie zawartej przez upadłego umowy o korzystanie z rzeczy, rzecz była uprawnionemu wydana przed ogłoszeniem upadłości, jeżeli upadły był dającym do używania, zarządca upadłości konsumenckiej może umowę wypowiedzieć, choćby była zawarta na czas oznaczony.

3. Jeżeli upadły był biorącym do używania, każda ze stron może umowę wypowiedzieć, choćby była zawarta na czas oznaczony.

4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się, jeżeli umowa była zawarta w formie pisemnej z datą pewną.

5. Na pisemne żądanie drugiej strony zarządca upadłości konsumenckiej w terminie 30 dni oświadcza, czy wypowiedzi umowę.

Art. 24. 1. Umowa o świadczenie usług, na mocy której upadły był dającym zlecenie lub składającym zamówienie, jeżeli świadczenie żadnej ze stron nie było jeszcze wykonane, wygasa.

2. Jeżeli świadczenie przyjmującego zlecenie lub przyjmującego zamówienie było wykonane częściowo, każda ze stron może wypowiedzieć umowę.

3. Jeżeli upadły był przyjmującym zlecenie lub przyjmującym zamówienie, zarządca upadłości konsumenckiej może wypowiedzieć umowę, jeżeli wymaga tego interes wierzycieli.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli świadczenie upadłego zależy od jego osobistych właściwości lub umiejętności.

5. Na pisemne żądanie drugiej strony, zarządca upadłości konsumenckiej w terminie 30 dni oświadcza, czy wypowiedzi umowę.

Art. 25. 1. Umowa rachunku bankowego zawarta przez upadłego wygasa. Bank prowadzący rachunek w terminie 7 dni od daty zawiadomienia go przez zarządcę upadłości konsumenckiej, przelewa środki zgromadzone na rachunku upadłego na rachunek upadłości konsumenckiej wraz z odsetkami naliczonymi do tego dnia.

2. Jeżeli umowa rachunku bankowego przewidywała przechowywanie środków upadłego przez czas określony (umowa lokaty terminowej), nalicza się odsetki za okres faktycznego przechowywania środków pieniężnych upadłego na tym rachunku, w stosunku, w jakim okres ten pozostaje do okresu objętego umową.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do rachunków upadłego w innych instytucjach finansowych, w szczególności w funduszach inwestycyjnych.

4. Zarządca upadłości konsumenckiej niezwłocznie po ogłoszeniu upadłości zleca instytucji finansowej, która prowadzi rachunek papierów wartościowych upadłego sprzedaż tych papierów. Instytucja ta jest obowiązana w terminie 7 dni przelać środki uzyskane ze sprzedaży na rachunek upadłości konsumenckiej.

Art. 26. 1. Umowa nieobowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego wygasa z dniem ogłoszenia upadłości, a środki zgromadzone tytułem składki ubezpieczeniowej, w tym jako jednostki udziału w funduszu emerytalnym, podlegają przekazaniu na rachunek upadłości konsumenckiej w terminie 7 dni od daty wezwania skierowanego przez zarządcę upadłości konsumenckiej, wraz z wynagrodzeniem za korzystanie z tych środków naliczonym w takim stosunku w jakim okres przez jaki środki te były faktycznie przechowywane przez instytucję finansową pozostaje do okresu na jaki umowa była zawarta.

2. Umowy ubezpieczenia majątkowego, zawarte przez upadłego, mogą być wypowiedziane przez zarządcę upadłości konsumenckiej, choćby były zawarte na czas oznaczony.

Art. 27. 1. Zastrzeżone w umowie sprzedaży na rzecz sprzedawcy prawo własności nie wygasa z powodu ogłoszenia upadłości nabywcy, jeżeli jest skuteczne wobec jego wierzycieli według przepisów Kodeksu cywilnego.

2. Umowa przeniesienia własności rzeczy, wierzytelności lub innego prawa zawarta w celu zabezpieczenia wierzytelności jest skuteczna względem masy upadłości, jeżeli została zawarta w formie pisemnej z datą pewną.

Rozdział 6

Skutki ogłoszenia upadłości dla stosunków majątkowych małżeńskich

Art. 28. 1. Jeżeli dłużnik pozostaje w związku małżeńskim i w małżeństwie tym istnieje ustrój wspólności majątkowej ustawowej, ograniczonej lub rozszerzonej,

złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej wymaga zgodnego wniosku małżonków.

2. Ogłoszenie upadłości konsumenckiej w przypadku, o którym mowa w ust. 1 może nastąpić tylko jednocześnie w stosunku do obojga małżonków.

3. W skład wspólnej masy upadłości wchodzi zarówno majątek wspólny obojga małżonków, jak również majątki odrębne każdego z nich.

4. Wyłączenia, o jakich mowa w art. 6 ze wspólnej masy upadłości mogą być dokonywane tylko jednokrotnie w stosunku do wspólnej masy upadłości.

5. Podział majątku wspólnego jest niedopuszczalny do chwili zakończenia upadłości.

Art. 29.1. Nie jest dopuszczalne ogłoszenie upadłości dłużnika, który pozostaje w związku małżeńskim, w którym wspólność majątkowa małżeńska została wyłączona lub zniesiona, albo wygasła na skutek orzeczenia separacji, jeżeli od wyłączenia lub uprawomocnienia się orzeczenia znoszącego wspólność lub orzekającego separację nie upłynęły trzy lata.

2. W przypadku, o jakim mowa w ust. 1 dłużnik i jego małżonek mogą jednak wystąpić ze zgodnym wnioskiem o ogłoszenie wspólnej upadłości konsumenckiej. Przepisy art. 8 stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli wspólność majątkowa małżeńska ustała z mocy samego prawa z innych przyczyn niż orzeczenie separacji, a od ustania wspólności majątkowej małżeńskiej nie upłynęły trzy lata, ogłoszenie upadłości konsumenckiej jednego z małżonków może nastąpić tylko w takim przypadku, gdy został dokonany podział majątku wspólnego i wskutek tego podziału dłużnik otrzymał część tego majątku o wartości nie mniejszej niż 35 %.

4. Jeżeli wspólność majątkowa małżeńska ustała na skutek orzeczenia rozwodu, a od uprawomocnienia się orzeczenia nie upłynęły trzy lata, ogłoszenie upadłości konsumenckiej jednego z małżonków może nastąpić tylko w takim przypadku, gdy został dokonany podział majątku wspólnego i wskutek tego podziału dłużnik otrzymał część tego majątku o wartości nie mniejszej niż 45 %.

Rozdział 7

Ochrona wierzycieli upadłego

Art. 30.1. Każdy z wierzycieli upadłego może, w drodze powództwa, żądać uznania za bezskuteczną w stosunku do niego czynności upadłego, dokonanych w ciągu roku przed ogłoszeniem upadłości konsumenckiej, jeżeli czynności te uniemożliwiają lub ograniczają zadośćuczynienie roszczeniu tego wierzyciela.

2. Czynności upadłego dokonane w ciągu roku przed ogłoszeniem upadłości nieodpłatnie są bezskuteczne względem masy upadłości.

3. Zarządca upadłości konsumenckiej może, w drodze powództwa, żądać uznania za bezskuteczną w stosunku do masy upadłości, czynności upadłego, dokonanych w ciągu roku przed ogłoszeniem upadłości konsumenckiej, na rzecz małżonka oraz krewnych i powinowatych w linii prostej i w linii bocznej do drugiego stopnia, jeżeli czynności te uniemożliwiają lub ograniczają zaspokojenie wierzycieli. Zarządca upadłości konsumenckiej nie ponosi opłat sądowych.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do ugody sądowej, uznania powództwa i zrzeczenia się roszczenia.

5. Bezskuteczne są również zabezpieczenie i zapłata długu niewymagalnego, dokonane przez upadłego w ciągu sześciu miesięcy przed złożeniem wniosku ogłoszenie upadłości. Jednak ten, kto otrzymał zapłatę lub zabezpieczenie może w drodze powództwa żądać uznania tych czynności za skuteczne, jeżeli w czasie ich dokonania nie wiedział o istnieniu podstawy do ogłoszenia upadłości.

Art. 31. Przejęcie długu przez upadłego lub umowne przystąpienie przez niego do długu osoby trzeciej, dokonane w ciągu dwóch lat przed datą ogłoszenia upadłości jest bezskuteczne względem masy upadłości.

Art. 32. Jeżeli upadły oddał składniki swego majątku do korzystania przedsiębiorcy, w celu zrealizowania wspólnego przedsięwzięcia, umowa taka jest bezskuteczna względem masy upadłości, chyba, że przed upływem sześciu miesięcy przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości składniki te zostały zużyte na pokrycie straty przedsięwzięcia, w którym uczestniczył upadły albo jeżeli umowa została zawarta wcześniej niż rok przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości w formie pisemnej z datą pewną.

Art. 33. 1. Jeżeli czynność upadłego jest bezskuteczna z mocy prawa lub została uznana za bezskuteczną, to co wskutek tej czynności ubyło z majątku upadłego lub do niego nie weszło, podlega przekazaniu do masy upadłości, a gdy przekazanie w naturze jest niemożliwe, do masy upadłości powinna być wpłacona równowartość w pieniądzu.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 świadczenie wzajemne osoby trzeciej zwraca się tej osobie, jeżeli znajduje się w masie upadłości oddzielnie od innego majątku lub o ile masa upadłości jest nim wzbogacona. Jeśli świadczenie nie podlega zwrotowi, osoba trzecia może dochodzić wierzytelności w postępowaniu upadłościowym.

Rozdział 8

Skutki ogłoszenia upadłości co do spadków nabytych przez upadłego

Art. 34. 1. Jeżeli do spadku otwartego po ogłoszeniu upadłości powołany zostaje upadły, spadek wchodzi do masy upadłości. Zarządca upadłości konsumenckiej lub dłużnik nie składają oświadczenia o przyjęciu spadku, a spadek uważa się za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio jeżeli do chwili ogłoszenia upadłości nie upłynął jeszcze termin do złożenia przez upadłego oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku.

3. Roszczenie o wykonanie zapisu, który ma być wykonany na rzecz upadłego po ogłoszeniu upadłości wchodzi do masy upadłości.

4. Polecenie, które ma charakter niemajątkowy będzie wykonane osobiście przez upadłego. W pozostałych przypadkach, jeżeli dłużnik pozbawiony jest zarządu masy upadłości, polecenie wykonuje zarządca upadłości konsumenckiej, na takich zasadach, na jakich uiszcza wierzytelności względem masy upadłości.

Art. 35.1. Umowa zbycia całości lub części spadku albo całości lub części udziału spadkowego, albo umowa o dział spadku zawarta przez upadłego po ogłoszeniu upadłości jest nieważna.

2. Oświadczenie o odrzuceniu spadku, złożone przez upadłego po ogłoszeniu upadłości jest bezskuteczne w stosunku do masy upadłości.

3. Jeżeli w skład spadku wchodzi prawa wątpliwe co do ich istnienia, na wniosek zarządcy komisarycznego, Konsumenckie Kolegium Orzekające może wyłączyć spadek z masy upadłości.

4. Na postanowienie o wyłączeniu spadku z masy upadłości upadłemu i wierzycielom, mającym 20 % wierzytelności służy skarga do sądu rejonowego.

Rozdział 9

Wpływ ogłoszenia upadłości na postępowania sądowe i administracyjne

Art. 36. 1. Zarządca upadłości konsumenckiej z dniem ogłoszenia upadłości wstępuje z mocy prawa do postępowań cywilnych i administracyjnych dotyczących masy upadłości prowadzonych na rzecz lub przeciwko upadłemu.

2. Postępowania cywilne i administracyjne, dotyczące masy upadłości, po ogłoszeniu upadłości mogą być wszczęte i prowadzone wyłącznie przez zarządcę upadłości konsumenckiej.

3. W postępowaniach tych zarządca upadłości konsumenckiej występuje w imieniu własnym, lecz na rachunek upadłego.

Art.37. Z dniem ogłoszenia upadłości postępowania zabezpieczające i egzekucyjne – zarówno sądowe jak i administracyjne – prowadzone w celu zaspokojenia należności, objętych postępowaniem, ulegają zawieszeniu z mocy prawa. Sumy uzyskane w zawieszonych postępowaniach organ egzekucyjny z urzędu przekazuje do masy upadłości, wpłacając je na rachunek upadłości konsumenckiej. Wierzyciele, którzy prowadzili egzekucję będą zaspokojeni w postępowaniu upadłościowym.

Rozdział 10

Przepisy o postępowaniu upadłościowym, prowadzonym po ogłoszeniu upadłości.

Art.38.1. Zarządcą upadłości konsumenckiej może być osoba wpisana na listę zarządców upadłości konsumenckiej, prowadzoną przez prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

2. Na listę zarządców może być wpisana osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych i korzystająca z pełni praw publicznych, nie karana za przestępstwo umyślne, posiadająca wykształcenie wyższe ekonomiczne, prawnicze lub administracyjne, dająca rękojmię należytego wypełnienia obowiązków zarządcy upadłości konsumenckiej oraz która ukończyła kurs zarządcy upadłości konsumenckiej, prowadzony przez instytucję oświatową wskazaną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo zdała egzamin sędziowski, prokuratorski, notarialny, adwokacki lub radcowski, albo posiada stopień naukowy doktora w zakresie nauk ekonomicznych, prawnych lub administracyjnych.

3. W sprawach dotyczących masy upadłości zarządca upadłości konsumenckiej dokonuje czynności na rachunek upadłego lecz w imieniu własnym.

4. Zarządca nie odpowiada za zobowiązania zaciągnięte w sprawach dotyczących masy upadłości.

5. Zarządca odpowiada za szkodę wyrządzoną na skutek nienależytego wykonania obowiązków.

6. Zarządca upadłości konsumenckiej musi posiadać ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w zakresie o jakim mowa w ust. 4

Art. 39.1. Zarządcy upadłości konsumenckiej przysługuje wynagrodzenie w wysokości nie większej niż kwota najniższego miesięcznego wynagrodzenia ogłaszanego przez Ministra właściwego do spraw pracy za każdy miesiąc sprawowania funkcji. Wysokość wynagrodzenia ustala Konsumentkie

Kolegium Orzekające. Wypłata wynagrodzenia następuje za każdy miesiąc sprawowania funkcji.

2. Wydatki związane ze sprawowaniem zarządu i likwidacją masy upadłości zarządca pokrywa z funduszy tej masy.

3. W przypadku jeżeli w masie upadłości brak jest funduszy niezbędnych na pokrycie czynności, zmierzających do upłynnienia jej składników, wierzyciele mogą zwrócić się do zarządcy o ich dokonanie, składając zaliczkę na koszty takiej czynności. Zaliczka podlega zwrotowi z sumy uzyskanej w wyniku upłynnienia składnika masy upadłości.

Art. 40.1. Zarządca niezwłocznie obejmuje majątek upadłego i zarządza nim, chyba, że zarząd został pozostawiony dłużnikowi. W tym przypadku zarządca wyraża zgodę na dokonanie przez dłużnika, sprawującego zarząd masy upadłości czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu.

2. Jeżeli zarządca napotyka przeszkody w obejmowaniu masy upadłości, wprowadzenia go w posiadanie dokonuje komornik sądowy. Tytuł do wprowadzenia go w posiadanie stanowi prawomocne postanowienie o ogłoszeniu upadłości.

3. Zarządca upadłości konsumenckiej oraz dłużnik, któremu pozostawiono zarząd masy upadłości składają Konsumentkiemu Kolegium Orzekającemu miesięczne sprawozdania z wykonania planu spłaty lub układu z wierzycielami.

Art. 41.1. Zarządca upadłości konsumenckiej niezwłocznie, z pomocą dłużnika, przystępuje do dokonania opisu i oszacowania składników masy upadłości.

2. Podstawę opisu i oszacowania stanowi wykaz majątku, zawarty we wniosku o ogłoszenie upadłości.

3. W przypadku jeżeli składnik masy upadłości według wartości podanej przez dłużnika w wykazie majątku ma wartość wyższą niż sześciokrotność średniego miesięcznego wynagrodzenia ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, dla opisu i oszacowania tego składnika zarządca upadłości konsumenckiej powołuje biegłego rzeczoznawcę.

4. Opis i oszacowanie masy upadłości zarządca upadłości konsumenckiej doręcza wierzycielom, którym przysługują wierzytelności o wysokości nie niższej niż wysokość średniego miesięcznego wynagrodzenia, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego

5. Każdy z wierzycieli może w terminie 14 dni od daty doręczenia mu opisu i oszacowania wnieść skargę do Konsumentkiego Kolegium Orzekającego.

6. Konsumentkie Kolegium Orzekające rozpatrując skargę powołuje, na koszt wierzyciela, biegłego rzeczoznawcę dla oszacowania składnika masy upadłości, którego dotyczy skarga.

7. Jeżeli wartość składnika masy upadłości ustalona przez biegłego rzeczoznawcę jest wyższa niż wartość ustalona przez zarządcę upadłości

konsumenckiej lub biegłego rzeczoznawcę, powołanego przez tego zarządcę, Konsumenckie Kolegium Orzekające ustala opis i oszacowanie masy upadłości przyjmując wyższą wartość tego składnika.

Art.42.1.Zarządca niezwłocznie zawiadamia dłużników upadłego aby dokonywali uiszczeń na rachunek upadłości konsumenckiej a inne świadczenia niepieniężne spełniali na ręce zarządcy upadłości konsumenckiej. Zawiadomienie ma skutki komorniczego zajęcia wierzytelności.

2.Zarządca upadłości konsumenckiej niezwłocznie wezwie wszystkie osoby, w których władaniu znajduje się majątek wchodzący w skład masy upadłości aby majątek ten mu wydały.

3. Osoby wezwane przez zarządcę na podst. ust. 2 mogą odwołać się od wezwania zarządcy do sądu rejonowego, wskazując swój tytuł prawny do tego majątku.

Rozdział 11

Likwidacja masy upadłości

Art.43.1.Likwidację masy upadłości przeprowadza zarządca upadłości konsumenckiej na podstawie układu z wierzycielami lub postanowienia o zatwierdzeniu planu spłaty.

2.Sprzedazy składników masy upadłości zarządca dokonuje w drodze aukcji, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, z tym, że:

- 1) warunki aukcji określa zarządca upadłości konsumenckiej
- 2) o aukcji ogłasza się w Informatycznym Rejestrze Upadłości Konsumenckiej co najmniej na 14 dni przed terminem aukcji, wskazując czas i miejsce aukcji oraz cenę wywoławczą i opis zbywanych składników masy upadłości
- 3) aukcję prowadzi zarządca upadłości konsumenckiej
- 4) cenę wywoławczą stanowi cena ustalona w opisie i oszacowaniu.

3.Jeżeli w przetargu nie uzyska się ceny wywoławczej, kolejny przetarg może być przeprowadzony po upływie 30 dni, a cena wywoławcza stanowi $\frac{3}{4}$ wartości ustalonej w opisie i oszacowaniu.

4.Jeżeli ważność umowy sprzedaży zależy od spełnienia szczególnych wymagań,

określonych w odrębnych przepisach, zarządca upadłości konsumenckiej zawiera z wygrywającym aukcję umowę w formie i na zasadach określonych w tych przepisach w terminie 7 dni od daty rozstrzygnięcia przetargu.

5.Jeżeli wygrywający aukcję nie przystąpi w tym terminie do zawarcia umowy lub nie wykona w terminie warunków aukcji, traci prawa wynikające z wygrania aukcji, a zarządca upadłości konsumenckiej niezwłocznie ogłasza ponowną aukcję na tych samych zasadach.

Art. 44 .1. Jeżeli w wyniku aukcji nie uzyska się ceny wynoszącej $\frac{3}{4}$ wartości określonej w opisie i oszacowaniu, wierzyciele mogą zgłosić zarządcy upadłości konsumenckiej zamiar przejęcia składników masy upadłości na poczet przysługujących im wierzytelności.

2. Jeżeli kilku wierzycieli zgłosi zamiar przejęcia, pierwszeństwo przysługuje temu, który zaoferował wyższą cenę, a przy równych cenach, temu, czyja wierzytelność jest wyższa.

3. Na poczet ceny wierzyciel może zaliczyć swoją wierzytelność w kwocie należności głównej.

4. Przepis art. 43 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

5. Sprzedaż dokonana w konsumenckim postępowaniu upadłościowym lub przejecie dokonane przez wierzyciela ma skutki sprzedaży egzekucyjnej.

Art. 45.1. Likwidacja wierzytelności upadłego następuje przez ich ściągnięcie.

2. Jeżeli ściągnięcie napotyka przeszkody albo wierzytelność nie jest jeszcze wymagalna, likwidacja wierzytelności nastąpi przez jej zbycie.

Rozdział 12

Kolejność zaspokajania wierzycieli

Art. 46.1. W konsumenckim postępowaniu upadłościowym należności wszystkich wierzycieli podlegają zaspokojeniu w miarę napływu środków na ich zaspokojenie, proporcjonalnie do wysokości tych wierzytelności i z jednakowym pierwszeństwem, z zastrzeżeniem przepisów poniższych.

2. Należności wierzycieli, którzy wyrazili zgodę na to, aby ich wierzytelności były zaspokojone w stopniu niższym niż należności pozostałych wierzycieli, podlegają zaspokojeniu w stopniu określonym w układzie z wierzycielami lub postanowieniu o zatwierdzeniu planu spłaty.

3. Należności alimentacyjne i renty z tytułu uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia w wysokości nie przekraczającej najniższego miesięcznego wynagrodzenia ze stosunku pracy, ogłaszanego przez ministra właściwego do spraw pracy miesięcznie na rzecz jednego uprawnionego podlegają zaspokojeniu w pełnej wysokości.

4. Należności zabezpieczone rzeczowo na poszczególnych przedmiotach wchodzących w skład masy upadłości, jeżeli zabezpieczenie to utrzymuje się w mocy zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, podlegają zaspokojeniu z tych przedmiotów z pierwszeństwem przed pozostałymi wierzytelnościami, w kolejności określonej w przepisach regulujących treść tych praw rzeczowych.

5. Zaspokojeniu w pełnej wysokości podlegają koszty postępowania upadłościowego i wydatki zarządcy upadłości konsumenckiej.

Rozdział 12

Ukończenie postępowania upadłościowego i jego skutki

Art. 47. 1. Po wykonaniu układu z wierzycielami lub dokonaniu likwidacji masy upadłości w stopniu obejmującym co najmniej 75 % jej wartości i dokonaniu podziału kwoty uzyskanej z likwidacji, zarządca upadłości konsumenckiej zwraca się do Konsumenckiego Kolegium Orzekającego o wydanie postanowienia o ukończeniu konsumenckiego postępowania upadłościowego.

2. Wydanie postanowienia może nastąpić, choćby wierzytelności wobec upadłego nie zostały w pełni zaspokojone, jeżeli dokonano likwidacji masy upadłości w części nie mniejszej niż 75 % jej wartości, a zbycie pozostałych składników masy nie nastąpiło pomimo przeprowadzenia dwukrotnej aukcji i zaproponowania wierzycielom przejęcia tych składników na poczet wierzytelności.

3. Postanowienie Konsumenckiego Kolegium Orzekającego o ukończeniu postępowania upadłościowego powoduje, że zobowiązania dłużnika, objęte tym postępowaniem, nie mogą być dochodzone przed sądem ani zaspokajane w drodze egzekucji, jednakże w razie późniejszego zaspokojenia tych wierzytelności przez dłużnika, nie może on żądać zwrotu spełnionego świadczenia.

4. Na postanowienie o ukończeniu postępowania upadłościowego w przypadku o którym mowa w ust. 2, wierzycielom służy skarga do sądu rejonowego.

5. Nie ulegają wygaśnięciu zobowiązania dłużnika, powstałe w wyniku popełnienia przez niego przestępstwa lub przestępstwa karno-skarbowego.

Rozdział 13

Postępowanie zapobiegające niewypłacalności (konsumenckie postępowanie naprawcze)

Art. 48. 1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do dłużnika, wobec którego wydano postanowienie o ukończeniu postępowania zapobiegającego upadłości oraz do dłużnika, który prowadził postępowanie zapobiegające upadłości, jeżeli postępowanie to zostało umorzony lub w stosunku do którego wydano postanowienie o ogłoszeniu upadłości.

2. Przepisów niniejszego działu nie stosuje się do dłużnika, któremu zakazano wszczęcia postępowania zapobiegającego upadłości, jeżeli od takiego zakazania nie upłynęło pięć lat.

Art. 49. 1. Dłużnik, który wedle swej oceny jest zagrożony niewypłacalnością może zwrócić się do powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego o konsultację co do celowości wszczęcia postępowania zapobiegającego upadłości.

2. Konsultacja, o jakiej mowa w ust. 1 jest wolna od opłat.

3. Dłużnik, o jakim mowa w ust. 1 po uzyskaniu konsultacji, o jakiej mowa w ust. 1 i niezależnie od jej wyniku, może zwrócić się do powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego o sporządzenie planu naprawczego, albo przedstawić do akceptacji temu ośrodkowi sporządzony przez siebie plan naprawczy. Wraz w wnioskiem o sporządzenie planu naprawczego dłużnik wnosi opłatę w wysokości nie większej niż kwota najniższego miesięcznego wynagrodzenia ze stosunku pracy, ogłaszana przez Ministra właściwego do spraw pracy. Wysokość opłaty ustala powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i kredytowego. Wraz z wnioskiem o akceptację sporządzonego przez siebie planu naprawczego dłużnik wnosi połowę opłaty ustalonej jak za sporządzenie planu naprawczego.

4. Powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i kredytowego może żądać od dłużnika złożenia dokumentów, niezbędnych do stwierdzenia prawdziwości danych, które mają być zawarte w oświadczeniu. W razie jeżeli dłużnik nie przedstawi takich dokumentów w terminie wskazanym przez ośrodek, nie krótszym niż 30 dni, albo budzą one uzasadnione wątpliwości co do ich autentyczności, ośrodek wraz z oświadczeniem o wszczęciu postępowania zapobiegającego niewypłacalności przesyła konsumentkiemu Kolegium Orzekającemu swoje umotywowane zastrzeżenia.

Art. 50.1. Oświadczenie o wszczęciu postępowania zapobiegającego niewypłacalności wraz z planem naprawczym składa się do Konsumentkiego Kolegium Orzekającego za pośrednictwem powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego.

2. Konsumentkie Kolegium Orzekające, w ciągu 14 dni od dnia złożenia oświadczenia może zażądać dokumentów niezbędnych do stwierdzenia prawdziwości danych, zawartych w oświadczeniu oraz przeprowadzić w tym celu postępowanie wyjaśniające.

3. Jeżeli Konsumentkie Kolegium Orzekające w terminie 14 dni od daty doręczenia mu oświadczenia o wszczęciu postępowania zapobiegającego upadłości nie zażąda dokumentów o jakich mowa w ust. 2 lub nie zakaze wszczęcia tego postępowania, albo po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego o jakim mowa w ust. 2 zleci ośrodkowi zwołanie zgromadzenia, powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i kredytowego zwołuje zgromadzenie wierzycieli w celu zatwierdzenia planu naprawczego.

4. Na wniosek powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego, Konsumentkie Kolegium Orzekające wyznacza zarządcę naprawczego, do którego stosuje się przepisy niniejszej ustawy o zarządcy upadłości konsumentkiej.

5. O złożeniu przez dłużnika oświadczenia o wszczęciu postępowania zapobiegającego upadłości powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i

kredytowego ogłasza w Informatycznym Rejestrze Upadłości Konsumenckiej. Data ogłoszenia jest dniem wszczęcia postępowania zapobiegającego upadłości.

Art. 51. 1. Konsumenckie Kolegium Orzekające zakazuje wszczęcia postępowania zapobiegającego niewypłacalności jeżeli okaże się, że dłużnik podał w oświadczeniu o wszczęciu takiego postępowania nieprawdziwe dane lub przedłożył dokumenty podrobione lub przerobione lub bez uzasadnionej przyczyny nie przedłożył dokumentów, stwierdzających okoliczności zawarte w oświadczeniu.

2. Konsumenckie Kolegium Orzekające umorzy postępowanie zapobiegające niewypłacalności, jeżeli dłużnik stał się niewypłacalny.

3. Na postanowienie w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania zapobiegającego niewypłacalności lub umarzające takie postępowanie dłużnikowi służy skarga do sądu rejonowego.

4. Uprawomocnienie się postanowienia o zakazie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania zapobiegającego upadłości niweczy wszelkie skutki tego postępowania.

Art. 52. 1. Plan naprawczy powinien zapewniać uchylenie stanu zagrożenia niewypłacalnością.

2. Plan naprawczy powinien zawierać skierowaną do wierzycieli propozycję redukcji zobowiązań dłużnika oraz zmiany terminów ich wymagalności, w szczególności poprzez rozłożenie na raty.

3. Plan naprawczy powinien wskazywać, jaka część majątku dłużnika zostanie zbyta, wynajęta lub wydzierżawiona, określać sposoby zbycia oraz na co zostaną przeznaczone uzyskane środki.

4. Restrukturyzacja zobowiązań następuje w drodze układu zawartego z wierzycielami albo na podstawie postanowienia Konsumenckiego Kolegium Orzekającego.

Art. 53. 1. Z dniem wszczęcia postępowania zapobiegającego upadłości:

- 1) zawieszają się spłaty zobowiązań dłużnika;
- 2) zawieszają się naliczanie odsetek należnych od dłużnika;
- 3) potrącenie wierzytelności jest dopuszczalne tylko wtedy gdy wierzyciel dłużnika był jego dłużnikiem i wierzycielem przed złożeniem oświadczenia o wszczęciu postępowania zapobiegającego niewypłacalności;
- 4) nie mogą być wszczynane przeciwko dłużnikowi egzekucje i postępowania zabezpieczające, a wszczęte podlegają zawieszeniu z mocy prawa, z wyjątkiem egzekucji i postępowań zabezpieczających prowadzonych w celu zaspokojenia roszczeń alimentacyjnych i rent z tytułu uszkodzenia ciała i wywołania

rozstroju zdrowia w wysokości nie wyższej niż najniższe miesięczne wynagrodzenie ze stosunku pracy, ogłaszane przez ministra właściwego do spraw pracy na rzecz jednego uprawnionego.

2. Od chwili zwrócenia się do powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego z wnioskiem o sporządzenie planu naprawczego lub o jego akceptację, dłużnik nie może rozporządzać swoim majątkiem i obciążać go ani uiszczać należności jeszcze nie wymagalnych.

Art. 54.1. Powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i kredytowego zwołuje zgromadzenie wierzycieli.

2. Zwołując zgromadzenie ośrodek, co najmniej na 14 dni przed planowaną datą zgromadzenia wierzycieli doręcza im plan naprawczy, wzywając do wypowiedzenia się w terminie 7 dni czy akceptują plan czy też wnoszą do niego uwagi, pod rygorem uznania że akceptują plan.

3. Poszczególni wierzyciele mogą wyrazić zgodę na to, że ich wierzytelności zostaną zaspokojone w stopniu niższym, niż wynikający z planu naprawczego dołączonego do oświadczenia o wszczęciu postępowania zapobiegającego niewypłacalności.

4. Plan naprawczy zostaje przyjęty w drodze układu z wierzycielami jeżeli opowiedzą się za nim wierzyciele reprezentujący co najmniej 60% wartości zobowiązań dłużnika.

5. Jeżeli plan naprawczy zostanie przyjęty przez wierzycieli, dłużnik – a jeżeli został wyznaczony zarządca naprawczy – ten zarządca, przystępuje do wykonania planu naprawczego.

6. Środki pieniężne uzyskane ze zbywania i obciążania majątku dłużnika gromadzi się na rachunku naprawczym, prowadzonym w oddziale instytucji ustawowo upoważnionej do przyjmowania depozytów, najbliższym miejsca stałego zamieszkania dłużnika.

7. Za pośrednictwem tego rachunku dokonuje się uiszczeń na rzecz wierzycieli.

Art. 55. 1. Jeżeli plan naprawczy nie zostanie przyjęty w drodze układu z wierzycielami, dłużnik za pośrednictwem powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego może wystąpić do Konsumentckiego Kolegium Orzekającego o zatwierdzenie planu naprawczego.

2. Do wniosku dołącza się opinię powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego co do celowości zatwierdzenia planu naprawczego.

3. Do wniosku dołącza się oświadczenia tych wierzycieli, którzy wyrazili zgodę, aby ich wierzytelności zostały zaspokojone w stopniu niższym niż wynikający z planu naprawczego, dołączonego do oświadczenia o wszczęciu postępowania zapobiegającego niewypłacalności.

4. Konsumenckie Kolegium Orzekające wydaje postanowienie o zatwierdzeniu planu naprawczego jeżeli po rozważeniu sytuacji majątkowej dłużnika uzna, że umorzenie postępowania zapobiegającego niewypłacalności spowoduje, że wierzyciele utracą możliwość zaspokojenia wierzytelności nawet w zakresie zaspokojenia, wynikającym z planu naprawczego.

Art.56.1. Jeżeli dłużnik nie wykonuje planu naprawczego, albo środki uzyskiwane w wyniku zbycia lub obciążania składników majątku dłużnika nie wystarczają na zaspokojenie wierzycieli zgodnie z planem naprawczym, każdy z wierzycieli może wystąpić o ustanowienie zarządcy naprawczego.

2. Jeżeli pomimo ustanowienia zarządcy naprawczego plan naprawczy nie jest realizowany, każdy z wierzycieli może wystąpić do Konsumenckiego Kolegium Orzekającego o umorzenie postępowania zapobiegającego niewypłacalności.

3. Umorzenie postępowania zapobiegającego niewypłacalności niweczy jego skutki.

Art.57.1. Wykonanie planu naprawczego następuje według przepisów niniejszej ustawy o wykonaniu układu z wierzycielami, które stosuje się odpowiednio.

2. Według zasad określonych w planie naprawczym podlegają zaspokojeniu wszystkie wierzytelności, wymienione w oświadczeniu o wszczęciu postępowania naprawczego, choćby ich wysokość nie uprawniała wierzyciela do udziału w zgromadzeniu wierzycieli.

Art.58.1. Ilekroć w niniejszej ustawie mowa jest o sądzie rejonowym, Konsumenckim Kolegium Orzekającym i powiatowym ośrodku doradztwa finansowego i kredytowego, rozumie się przez to odpowiednio sąd rejonowy, Konsumenckie Kolegium Orzekające i powiatowy ośrodek doradztwa finansowego i kredytowego właściwy ze względu na miejsce stałego zamieszkania dłużnika.

2. Ilekroć w niniejszej ustawie mowa jest o skardze do sądu rejonowego, wnosi się ją do tego sądu w terminie 14 dni od daty doręczenia postanowienia, które podlega zaskarżeniu.

Rozdział 14

Przepisy karne

Art.59. 1. Kto będąc dłużnikiem, we wniosku o ogłoszenie upadłości albo w oświadczeniu o wszczęciu postępowania zapobiegającego niewypłacalności podaje nieprawdę lub zataja prawdę podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Tej samej karze podlega kto będąc dłużnikiem w postępowaniu upadłościowym lub w postępowaniu zapobiegającym niewypłacalności podmiotowi sporządzającemu plan spłaty, projekt układu lub plan naprawczy udziela nieprawdziwych informacji lub przedstawia podrobione lub przerobione dokumenty, albo kto będąc dłużnikiem dokumenty takie przedstawia w postępowaniu upadłościowym lub w postępowaniu zapobiegającym niewypłacalności.

Art.60.1.Kto będąc podmiotem postępowania upadłościowego lub postępowania zapobiegającego niewypłacalności nie wydaje zarządcy upadłości konsumenckiej na jego żądanie całego majątku wchodzącego do masy upadłości lub majątku, który ma być przeznaczony na zaspokojenie wierzycieli zgodnie z planem naprawczym, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Tej samej karze podlega kto będąc dłużnikiem, pomimo odjęcia mu zarządu masy upadłości rozporządza jej składnikami.

Art. 61. Ustawa wchodzi w życie z upływem roku od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Potrzeba uregulowania kwestii przeciwdziałania niewypłacalności osoby fizycznej oraz upadłości konsumenckiej odczuwana jest we wszystkich krajach Europy. W wielu z nich, m. in. w Irlandii i w Austrii obowiązują już stosowne ustawy.

W istniejącej sytuacji społeczno gospodarczej problem ten stał się szczególnie aktualny. Jak wynika bowiem z danych statystycznych zawartych w dokumentach Biura Informacji Kredytowej S.A., ponad milion rodzin w Polsce jest nadmiernie zadłużonych, a ich członkowie spełniają przesłanki wszczęcia postępowania na podstawie projektowanej ustawy. Tym stanem zadłużenia dotkniętych jest już 14 % rachunków kredytowych znajdujących się w Systemie Informacji Biura Informacji Kredytowej a suma niespłaconych należności klasyfikowanych jako zagrożone wynosi blisko 4 mld. zł. W takim położeniu ekonomicznym ogromna część przychodu tak zadłużonych rodzin rodziny przeznaczana jest na spłatę rosnących wciąż karnych odsetek i odsetek od odsetek, przekraczających nieraz wielokrotnie wysokość długu głównego, który pomimo dokonywania spłat nie ulega pomniejszeniu. Stan prawny, dopuszczający taką sytuację, budzi moralny sprzeciw i społeczne żądanie ingerencji ustawodawczej. Nadto wypracowywane przez te rodziny pieniądze nie tylko nie generują rozwoju gospodarczego, przez to że nie zwiększają siły nabywczej tych konsumentów, ale wręcz hamują rozwój gospodarczy. Obowiązujące obecnie rozwiązania prawne zakładają, że w stosunku do tych osób, odpowiadających za długi całym swoim majątkiem teraźniejszym i przyszłym mogą przez wiele lat toczyć się postępowania egzekucyjne. Zgodnie bowiem z przepisem art. 125 Kodeksu cywilnego roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat dziesięciu, choćby termin przedawnienia dla tego rodzaju roszczeń był krótszy, w myśl zaś

przepisu art. 123 par. 1 pkt 1 Kodeksu cywilnego bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń, podjętą bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Nadto, zgodnie z art. 124 par. 2 Kodeksu cywilnego w razie przerwania przedawnienia przez taką czynność przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie nie zostanie zakończone. Nadmierne zadłużenie tych osób jest często wynikiem okoliczności przez nie niezawinionych, w szczególności gwałtownych przemian gospodarczych i ustrojowych, zmian wartości pieniądza (w szczególności bardzo wysokich odsetek ustawowych i umownych z początku lat dziewięćdziesiątych) oraz braku przygotowania do uczestnictwa w obrocie w gospodarce wolnorynkowej. Okoliczność ta powoduje, że osoby te tracą motywację do podejmowania legalnego zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej i przechodzą do tzw. szarej strefy, ukrywając dochody, a następnie część z nich spychana jest na margines społeczny, a nawet poszukuje źródła swej egzystencji w działalności przestępczej.

Rozwiązania zawarte w ustawie regulującej zapobieganie niewypłacalności i upadłość osoby fizycznej, nie będącej przedsiębiorcą, winny być skorelowane z zawartymi w prawie upadłościowym i naprawczym, należy jednak zwrócić uwagę na szereg odmienności rozpatrywanych sytuacji.

Dyktują one pewne podstawowe założenia projektowanej ustawy.

Niewypłacalność jest częstym problemem osób fizycznych, których majątek jest znikomy. Upadłość przedsiębiorcy jest instytucją, której podstawowym celem jest ochrona wierzycieli upadłego. Celem niniejszego projektu jest także, podobnie jak w przypadku ustaw regulujących tą problematykę w innych krajach, zapobieżenie sytuacji w której osoba fizyczna nie jest w stanie wyjść z sytuacji nadmiernego zadłużenia, która popycha ją do ukrywania dochodów i majątku. Dlatego też rozwiązania projektowanej ustawy

mają obejmować także takie osoby fizyczne, które nie byłyby w stanie ponieść kosztów postępowania upadłościowego prowadzonego na zasadach takich, jak dotyczące przedsiębiorcy.

Okoliczność ta nakazuje także przyjęcie rozwiązania, w myśl którego zobowiązania dłużnika, objęte konsumenckim postępowaniem upadłościowym a nie zaspokojone w toku jego trwania w pełnej wysokości, po ukończeniu takiego postępowania przez likwidację masy upadłości stawać się będą zobowiązaniami naturalnymi (to znaczy nie będzie możliwe przymusowe dochodzenie ich zaspokojenia, jednak świadczenia spełnione w ich wykonaniu przez dłużnika w późniejszym okresie nie będą podlegały zwrotowi). Pominięcie takiego rozwiązania, wobec okoliczności, że osoba fizyczna nie traci bytu prawnego na skutek ukończenia upadłości przez likwidację majątku, powodowałoby prawną i ekonomiczną niecelowość wszczynania postępowania przez dłużnika.

Ze względu na to, że projektowana regulacja dotyczy osób fizycznych, niebędących przedsiębiorcami, w myśl jej założeń jedynie dłużnik jest osobą uprawnioną do zainicjowania konsumenckiego postępowania upadłościowego lub zapobiegającego upadłości.

We wszystkich punktach projektowanej ustawy widoczne jest dążenie do obniżenia kosztów i skrócenia czasu trwania postępowania, mające zwiększyć jego dostępność i efektywność. Założenia te mają na celu także minimalizację związanych z wejściem w życie ustawy obciążeń dla budżetu państwa oraz minimalizację obciążenia sądów powszechnych. Rozwiązanie takie jest zgodne także z zaleceniami ekspertów europejskich organizacji konsumenckich oraz regulacjami zawartymi w już obowiązujących ustawach państw, należących do Unii Europejskiej. Regulacje te przewidują wypełnianie istotnej roli w konsumenckim postępowaniu upadłościowym przez organizacje pozarządowe, zajmujące się doradztwem finansowym. Pozwoli to na oparcie struktury organizacyjnej konsumenckiego postępowania upadłościowego i zapobiegającego upadłości na istniejącej sieci organizacji pozarządowych (takie

ośrodki doradztwa finansowego i kredytowego działają już m.in. w ścisłej współpracy ze spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi i obecnie świadczą nieodpłatnie usługi doradcze na rzecz nadmiernie zadłużonych osób fizycznych) oraz na zaprojektowanej sieci Konsumenckich Komisji Orzekających. Stąd też projekt przewiduje możliwość wnoszenia skargi do sądu powszechnego lub wytoczenia powództwa przed takim sądem jedynie w najniezbędniejszych sytuacjach (takich jak odmowa ogłoszenia upadłości, odmowa ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu, uznanie czynności prawnej działanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną względem wierzyciela albo masy upadłości, ukończenie postępowania upadłościowego pomimo niewykonania planu spłaty).

Taka organizacja konsumenckiego postępowania upadłościowego powoduje minimalizację obciążeń dla budżetu Państwa. Konsumenckie Komisje Orzekające działać będą przy istniejących strukturach - Delegaturach Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który zapewni im obsługę administracyjną. Koszty postępowania, w tym wynagrodzenie członków składów Konsumenckich Komisji Orzekających i zarządców upadłości konsumenckiej znajdą pełne pokrycie w opłatach wnoszonych przez dłużnika, składającego wniosek. Wysokość tych opłat i zaliczki na koszty postępowania została skalkulowana w taki sposób, że powinny one pokryć całość kosztów postępowania, zaś powstała nadwyżka zasili budżet Państwa. Ustawa przewiduje możliwość zwolnienia z wniesienia zaliczki na koszty postępowania, polegającego jednak jedynie na odroczeniu terminu jej uiszczenia do czasu uzyskania środków z upłynnienia składników masy upadłości. Projektowana ustawa nie rodzi zatem istotnych skutków dla budżetu Państwa.

Okoliczność, że to ośrodki doradztwa finansowego i kredytowego będą miały bezpośrednią styczność z dłużnikiem w procesie przygotowania dokumentów postępowania oraz fakt, że ich sieć będzie w założeniu liczniejsza niż sieć Konsumenckich Komisji Orzekających, dyktuje powierzenie tym

ośrodkom jak największego zakresu czynności w postępowaniu, a niekiedy wprowadzenie obligatoryjnego pośrednictwa ośrodka w dokonywaniu czynności. Należy bowiem mieć na uwadze, że podmiotem postępowania na podstawie projektowanej ustawy nie będzie profesjonalista, lecz konsument.

Założeniem ustawy jest powierzenie sprawowania czynności finansowych w toku konsumenckiego postępowania upadłościowego instytucjom ustawowo upoważnionym do przyjmowania depozytów, które – z jednej strony będą oferowały jak najwyższe oprocentowanie środków zgromadzonych na rachunku upadłości konsumenckiej lub rachunku naprawczym (co stanowi zabezpieczenie interesów dłużnika i wierzycieli, zmierza bowiem do zwiększenia stopnia zaspokojenia wierzytelności), z drugiej strony zaś będą posiadały jak największą sieć punktów obsługi klienta (co ma zapewnić dostępność usług takiej instytucji). Wyłonienie takiej instytucji następować wino w drodze przetargu publicznego.

Informatyczny Rejestr Upadłości Konsumenckiej stanowić może najtańszą i najlepiej dostępną formę ogłaszania poszczególnych czynności postępowania (ogłoszenie upadłości, wszczęcie postępowania zapobiegającego niewypłacalności, licytacja składników masy upadłości).

Kolejnym założeniem projektu jest maksymalne uproszczenie procedur upadłości i postępowania zapobiegającego niewypłacalności, tak aby mogli z nich korzystać dłużnicy, których nie stać na opłacenie pomocy prawnej, w szczególności aby w przypadku niewielkiego majątku dłużnika, mógł poprzestać na pomocy ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego.

Dla osiągnięcia przedstawionych wyżej założeń konieczne było zminimalizowanie zakresu swobodnej oceny organu orzekającego, a także wprowadzenie zasady jednolitego traktowania wszelkich zobowiązań dłużnika, w tym zobowiązań publicznoprawnych (z wyłączeniem jedynie szczególnych rodzajów zobowiązań: alimentów w wysokości minimalnego wynagrodzenia na rzecz jednego uprawnionego, rent z tytułu uszkodzenia ciała i wywołania

rozstroju zdrowia oraz zobowiązań wynikających z popełnionych przez dłużnika przestępstw i przestępstw skarbowych).

Takie jednakowe traktowanie cywilnoprawnych i publicznoprawnych zobowiązań dłużnika jest podstawowym założeniem zarówno zaleceń organizacji konsumenckich, jak i obowiązujących w innych krajach Unii Europejskiej rozwiązań legislacyjnych.

Również te standardy oraz wzgląd na zachęcenie dłużników do korzystania z rozwiązań ustawy zamiast ukrywania majątku, obok względów humanitarnych, wskazują na celowość wprowadzenia pewnych wyłączeń z masy upadłości. Istotne jest zwłaszcza wyłączenie kwoty mieszkaniowej, to jest w przypadku dłużnika posiadającego zbywalny i podlegający egzekucji tytuł prawny do lokalu mieszkalnego o minimalnej powierzchni wyłączenie z masy upadłości tego tytułu do lokalu, zaś w przypadku dłużnika posiadającego tytuł prawny do większego lokalu – wyłączenie kwoty niezbędnej na zakup w danej miejscowości lokalu mieszkalnego o minimalnej powierzchni.

Skutki prawne, społeczne i gospodarcze projektowanej regulacji

Rozwiązania zawarte w projektowanej ustawie winny spowodować z jednej strony skierowanie strumienia pieniądza wypracowywanego przez niewypłacalne obecnie rodziny dla ożywienia gospodarki, z drugiej strony zapobiegać zjawisku określanemu jako wyłączenie ze społeczeństwa osób nadmiernie zadłużonych.

Regulacja zapełni ważną lukę w prawodawstwie która dotychczas nie była uregulowana. Moment wprowadzenia kompleksowej regulacji jest odpowiedni także z uwagi na niedawne wejście w życie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, dotyczącej przedsiębiorców.

Skutki finansowe projektowanej regulacji

- Postępowania prowadzone w sprawach upadłości konsumenckiej określonego w niniejszym projekcie nie będą obciążały Skarbu Państwa. Zasadniczo, kosztami tymi jest obciążany dłużnik. Wnioskodawcy w art. 8 ust. 5 nałożyli na dłużnika obowiązek dokonania opłaty stałej w wysokości 500 złotych jako jednego z warunków wszczęcia postępowania. Opłatę wnosi się bez wezwania za pośrednictwem powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego. Do wniosku należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty. W ust. 7 art. 8 nałożony zostaje na dłużnika, w przypadku ogłoszenia upadłości również obowiązek wniesienia zaliczki na koszty postępowania w wysokości 3 % wartości zobowiązań dłużnika. Nie może być ona jednak niższa niż równowartość połowy najniższego miesięcznego wynagrodzenia ze stosunku pracy, ogłaszanego przez ministra właściwego do spraw pracy. Zaliczkę wnosi się za pośrednictwem powiatowego ośrodka doradztwa finansowego i kredytowego.
- Wnioskodawcy proponują aby koszty stworzenia i funkcjonowania Informatycznego Rejestru Upadłości Konsumenckiej pokrywane były z części budżetowej nr 53 dotyczącej wydatków na Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Stosunek projektowanej regulacji do prawa wspólnotowego Unii Europejskiej

Materia, której dotyczy projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, dnia 27 stycznia 2004 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o
przeciwdziałaniu niewypłacalności osoby fizycznej oraz o upadłości
konsumenckiej z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje określenie zasad wspólnego dochodzenia roszczeń wierzycieli od niewypłacalnych dłużników będących konsumentami oraz skutki ogłoszenia upadłości konsumenckiej, a także zasady postępowania, mającego na celu zapobieżenie niewypłacalności osoby fizycznej. Ustawę co do zasady stosuje się wobec osób fizycznych, które nie prowadzą działalności gospodarczej lub nie wykonują zawodu, z wyjątkiem sytuacji, w których długi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, działalnością osobowej spółki handlowej, spółki partnerskiej i spółki cywilnej oraz osób fizycznych prowadzących gospodarstwo rolne nie stanowią więcej niż 15 % długów osoby fizycznej. Ustawa określa podstawy wszczęcia postępowania, właściwość organów w postępowaniu oraz ogólne zasady postępowania, skutki złożenia wniosku i ogłoszenia upadłości konsumenckiej, zasady dotyczące ochrony wierzycieli upadłego, likwidacji masy upadłości. W projekcie ustawy wprowadza się nową instytucję jaką jest postępowanie zapobiegające niewypłacalności (konsumenckie postępowanie naprawcze).

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Prawo wspólnotowe w zakresie dotyczącym upadłości obejmuje m. in:

- Rozporządzenie Rady nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r o postępowaniu upadłościowym;
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 24/2001/WE z dnia 19 marca 2001 r. w sprawie reorganizacji i upadłości instytucji kredytowych;
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 17/2001/WE z dnia 19 marca 2001 r. o reorganizacji i upadłości zakładów ubezpieczeniowych;
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 98/26/WE z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych.

Prawo Unii Europejskiej nie zawiera odrębnej regulacji dotyczącej upadłości konsumenckiej.

3. Układ Europejski

Układ Europejski nie obejmuje zagadnień objętych proponowanym projektem ustawy.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

Projekt jest objęty zakresem prawa wspólnotowego.

Rozporządzenie Rady 1346/2000 obejmuje również upadłość osób fizycznych (pkt 9 preambuły). Rozporządzenie to reguluje właściwość terytorialną organów orzekających o upadłości, zagadnienia uznawania orzeczeń oraz wskazuje na prawo właściwe dla postępowania upadłościowego.

Rozporządzenie nie wprowadza jednolitego postępowania upadłościowego na terytorium Unii Europejskiej pozostawiając państwom członkowskim swobodę w tej dziedzinie, tym niemniej w zakresie dotyczącym właściwości terytorialnej organów, uznawania orzeczeń oraz

wskazania prawa właściwego rozporządzenie wprowadza zasady które stosuje się wprost na terytorium państw członkowskich Unii.

Rozporządzenie pozwala na wszczynanie głównego postępowania upadłościowego w państwie członkowskim będącym centrum podstawowych interesów dłużnika. Postępowania te mają zasięg powszechny i mają na celu objęcie wszystkich aktywów dłużnika. W celu ochrony różnego rodzaju interesów, rozporządzenie pozwala na wszczynanie postępowań wtórnych równoległe z postępowaniem głównym. Postępowania wtórne mogą być wszczynane w państwie członkowskim, w którym ma swoją siedzibę dłużnik. Następstwa postępowań wtórnych ograniczają się do aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim.

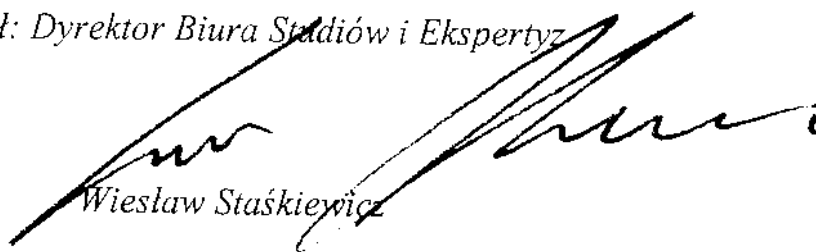
Projekt nie zawiera postanowień dotyczących międzynarodowego postępowania upadłościowego, biorąc jednakże pod uwagę fakt bezpośredniego stosowania wspomnianego rozporządzenia Rady, przepisy tego rozporządzenia będą regulowały to zagadnienie w odniesieniu do stosunków Polski z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Przewidziane *vacatio legis* (jeden rok od daty ogłoszenia – a więc po dacie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej) powoduje brak potrzeby wprowadzania przepisów przejściowych w zakresie objętym cytowanym rozporządzeniem.

5. Konkluzja

Projekt ustawy o przeciwdziałaniu niewypłacalności osoby fizycznej oraz o upadłości konsumenckiej nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

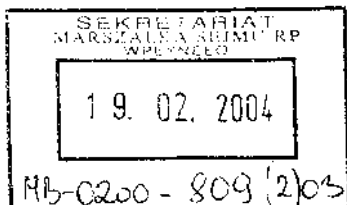
Deskrytory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, konsument, upadłość

Posel na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
Przemysław Gosiewski
 Klub Parlamentarny "Prawo i Sprawiedliwość"

25-007 Kielce, ul. Sienkiewicza 30 m5
 tel.(41) 368 21 02 tel./fax.(41) 368 09 12
 e- mail: przemyslawgosiewski@wp.pl

Warszawa, dnia 11 lutego 2004 r.

Szanowny Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W nawiązaniu do pisma Pana Marszałka z dnia 29 stycznia br. chciałbym wskazać, że zgodnie z dyspozycją art. 92 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, oraz art. 34 Regulaminu Sejmu RP podstawowe założenia aktów wykonawczych znajdują się w artykułach przedmiotowego projektu ustawy (art. 7 ust. 7 i art. 18 ust. 8).

W związku z powyższym uprzejmie proszę Pana Marszałka o skierowanie projektu do prac parlamentarnych.

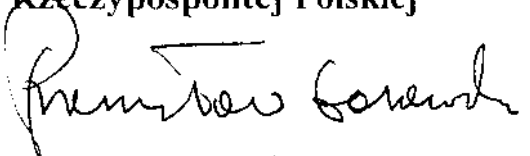
Jednocześnie informuję, że równolegle prowadzimy konsultacje społeczne nad projektem ustawy. Konsultacje rozpoczęliśmy w listopadzie ub. r. organizując wspólnie z Krajową Kasą Spółdzielczo- Oszczędnościową konferencję w gmach Sejmu RP, na której prezentowany był wstępny projekt ustawy. Następnie prowadziliśmy konsultację z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz skierowaliśmy projekt ustawy do zaopiniowania podmiotom zainteresowanym przedmiotem ustawy t. j. do organizacji konsumenckich, reprezentantów instytucji bankowych i kredytowych oraz

ekspertów z dziedziny prawa konsumenckiego oraz cywilnego. Listę podmiotów załączamy do niniejszego pisma.

W dniu 2 III 2004 r. przewidziana jest konferencja konsultacyjna z udziałem szerokiego grona środowisk zainteresowanych projektem ustawy.

Z poważaniem

Posel na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej

Przemysław Gosiewski

W załączeniu:

- Lista podmiotów do których został skierowany projekt niniejszej ustawy.

Lista podmiotów – uczestników konsultacji poselskiego projektu ustawy o przeciwdziałaniu niewypłacalności osoby fizycznej oraz o upadłości konsumenckiej

1. Rada Krajowa Federacji Konsumentów

Warszawa, Pl. Powstańców Warszawy 1

2. Stowarzyszenie Konsumentów Polskich

Warszawa, Nowowiejska 25

3. Związek Banków Polskich

Warszawa, Smolna 10a

4. Arbiter Bankowy

Warszawa, Smolna 10a

5. Fundacja Warszawski Instytut Bankowości

Warszawa, Smolna 10a

6. Biuro Informacji Kredytowej S. A.

Warszawa, Okopowa 47

7. Stowarzyszenie Na Rzecz Bezpieczeństwa Finansowego Obywateli R. P. Warszawa.

Długa 25

8. Rzecznik Ubezpieczonych

Warszawa, Al. Jerozolimskie 44

9. Konfederacja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce

Gdańsk, Sobótki 15

10. Instytut Rynku Wewnętrznego i Konsumpcji

Warszawa, Al. Jerozolimskie 87

11. Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa

Sopot, Władysława IV 22

12. Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej

Gdynia, Bohaterów Starówki Warszawskiej 6

13. Spółdzielcza Grupa Bankowa

Poznań, Mielżyńskiego 22

14. Bank Polskiej Spółdzielczości S. A.

Warszawa, Płocka 9/11b

15. Krajowy Związek Banków Spółdzielczych

Warszawa, Świętokrzyska 20

16. Mazowiecki Bank Regionalny S. A. Zrzeszenie Krajowe Banków Spółdzielczych
Warszawa, Elbląska 15/17

17. P.K.O. S.A
ul. Grzybowska 53/57 Warszawa

18. P.K.O. BP S.A.
ul Puławska 15 02-515 Warszawa

19. ING Bank Śląski S.A.
ul. Sokolska 34 40-86 Katowice

20. Bank Handlowy w Warszawie S.A
ul. Senatorska 16 00-923 Warszawa

21. Krajowa Rada Rzeczników
Powiatowy Rzecznik Konsumentów
ul. Górskiego 7
00-033 Warszawa

22. SKOK Izb Lekarskich
ul. Jana Sobieskiego 110; 00-764 Warszawa

23. SKOK w Wołominie
ul. Legionów 29; 05-200 Wołomin

24. SKOK w Głównym Urzędzie Statystycznym
Al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa

25. SKOK im. Kardynała Wyszyńskiego
ul. Kościelna 19; 62-300 Września

26. SKOK „Kujawiak”
ul. Toruńska 222, 87 805 Włocławek

27. SKOK im. Kwiatkowskiego
ul. Kwiatkowskiego 8, 33-101 Tarnów

28. SKOK Służb Mundurowych
ul. Biskupia 23, 80-816 Gdańsk

29. SKOK im. Stefczyka
ul. Boh. Starówki Warszawskiej 6; 81-455 Gdynia

30. Warszawska SKOK
Plac Czerwca 1976 r. 1, 02-495 Warszawa

31. SKOK "Warszawa"
ul. Korotyńskiego 26a. 02-097 Warszawa

32. SKOK "Rodzina"

ul. Żywiecka 1; 80-407 Gdańsk - Wrzeszcz

33. SKOK „Mazowsze”

ul. Czapelska 38 lok. 18, 04- 081 Warszawa

34. SKOK im. Chmielewskiego

ul. Mełgiewska 7/9, 20-952 Lublin

35. SKOK „Jan Kanty”

ul. Szczakowska 4/17, 43-600 Jaworzno

36. Wielkopolska SKOK

ul. Kraszewskiego 11; 62 041 Puszczykowo

37. SKOK „Wesoła”

ul. Pocztowa 14; 41-408 Mysłowice

38. Krakowska SKOK

ul. Ujastek 3; 30-969 Kraków

39. SKOK „Silesia”

ul. Bytomska 97, 41-940 Pickary Śląskie

40. SKOK „Piast”

ul. Ks. Tischnera 75, 43-100 Tychy

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

KCS-27-P/04

Warszawa, dnia 3 marca 2004 r.

Pan Poseł

Przemysław Gosiewski

W nawiązaniu do przedłożonego przez grupę posłów Klubu Parlamentarnego, Prawo i Sprawiedliwość projektu ustawy o przeciwdziałaniu niewypłacalności osoby fizycznej oraz o upadłości konsumenckiej i do pisma Pana Posła z dnia 11 lutego 2004 r. uprzejmie informuję, że uzasadnienie do tego projektu ustawy nadal nie spełnia wymogów określonych w art. 34 ust. 2 pkt 6 regulaminu Sejmu.

Zgodnie z art. 34 ust. 2 pkt 6 regulaminu Sejmu, uzasadnienie projektu ustawy powinno przedstawiać założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych. W artykułach przedmiotowego projektu ustawy (art. 7 ust. 7 i art. 18 ust. 8) znajdują się natomiast delegacje dla Rady Ministrów do wydania tych rozporządzeń.

Jednocześnie, na podstawie art. 34 ust. 3 regulaminu Sejmu, proszę Pana Posła o przedstawienie wyników konsultacji społecznych nad projektem ustawy.

Wicemarszałek Sejmu

wz

Tomasz Nałęcz

Posel na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
Przemysław Gosiewski
 Klub Parlamentarny "Prawo i Sprawiedliwość"

25-007 Kielce, ul. Sienkiewicza 30 m5
 tel.(41) 368 21 02 tel./fax.(41) 368 09 12
 e- mail: przemyslawgosiewski@wp.pl

Hin. L. Gnapla
 WICEPRZEDSIĘDZIEK SEJMU
 RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 12 marca 2004 r.

Tomasz Nałęcz
 Tomasz Nałęcz

Szanowny Pan

Tomasz Nałęcz

Wicemarszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W nawiązaniu do pisma Pana Marszałka z dnia 3 marca br. chciałbym przedstawić wyniki społecznych konsultacji projektu ustawy.

Przeprowadzone przez Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość konsultacje przybrały dwie formy. Pierwszą formą były konferencje z udziałem zainteresowanych podmiotów. Pierwszą taką konferencją odbyła się w listopadzie zeszłego roku. Była ona organizowana przez Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej wraz z Klubem Parlamentarnym Prawo i Sprawiedliwość. Na konferencji tej po raz pierwszy zaprezentowany został projekt przedmiotowej ustawy. W tej konferencji wzięli udział przedstawiciele m. in. następujących podmiotów: Biura Informacji Kredytowej, Związku Banków Polskich, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz pracownicy naukowcy specjalizujący się w tej tematyce.

Uwagi zebrane na konferencji wskazywały na konieczność dopracowania pewnych zapisów dotyczących następujących zagadnień:

- wybór podmiotu prowadzącego rejestr upadłości konsumenckiej,
- podmiotowy katalog instytucji mogących prowadzić rachunki masy upadłościowej,
- umiejscowienie konsumenckich kolegiów orzekających,
- możliwość zaspokojenia roszczeń wierzycieli z kapitału OFE,

Do trzech pierwszych uwag przychylił się w trakcie prac nad projektem.

Drugą z form społecznych konsultacji projektu było jego rozesłanie do różnorodnych podmiotów z prośbą ustosunkowania się do proponowanych postanowień i zgłoszenia odpowiednich uwag. Listę podmiotów do których wysłaliśmy projekt ustawy przedstawiłem Pan Marszałkowi w poprzednim piśmie.

Do tej pory otrzymaliśmy uwagi od szeregu Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych, Związku Banków Polskich, Powszechnej Kasy Opieki Bank Polski S.A. a także od Krajowego Związku Banków Spółdzielczych.

Uwagi przekazane w wyżej wymienionych pismach a także głosy podnoszone na drugiej konferencji – zorganizowanej przez Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość w dniu 2 III br. w której wzięło udział szereg podmiotów z sektora bankowego (w tym ZBP), parabankowego (m.in. Provident), spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, sektora konsumenckiego oraz przedstawicieli nauk prawnych, wskazują, iż problematyki upadłości konsumenckiej w Polsce wymaga pilnego uregulowania. Stwierdzono również, że projekt jest dobrym punktem wyjścia do dalszych prac - już na etapie Sejmu RP.

Z poważaniem
Przemysław Gosiewski

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 17 marca 2004 r.

Cena 2,19 zł + 22% VAT

